

**Державне агентство України
з інвестицій та інновацій**

**З В І Т
про роботу за 2007 рік**

м. Київ – 2008

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ ДЕРЖІНВЕСТИЦІЙ

Реалізація стратегічного курсу державної політики України на інноваційний розвиток національної економіки спрямована на стале економічне зростання та підвищення добробуту громадян України.

Важливою передумовою переходу на інноваційну модель є розвиток національної інноваційної системи. Ключова роль у її формуванні належить державі, яка встановлює правила функціонування національної інноваційної системи, а також забезпечує необхідну ресурсну підтримку, включаючи фінансування та створення необхідної інфраструктури.

Для прискорення інноваційного розвитку економіки України також необхідно поєднати науково-технологічний і виробничий потенціал із інвестиційним капіталом. Тільки таким чином можна забезпечити неперервність процесу «наукові дослідження – пошук інноваційних продуктів – створення технології виробництва інноваційного продукту – масове виробництво інноваційного продукту – реалізація інноваційного продукту». Це дозволить забезпечити економічну міць країни, її конкурентоспроможність на світовому ринку.

Державне агентство України з інвестицій та інновацій працює для того, щоб забезпечити проведення узгодженої державної політики у сфері інвестицій та інноваційної діяльності, а також створити привабливі умови і середовище для фінансування інноваційної діяльності та розповсюдження інновацій у всіх секторах економіки України.

Кожен, хто прагне сприяти залученню іноземних та внутрішніх інвестицій в українську економіку і, особливо, зробити інноваційний процес в Україні більш успішним, знайде у нас усіляку підтримку.

З повагою,

***Віктор Івченко,
Голова
Державного агентства України
з інвестицій та інновацій***

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	5
1.1. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ	5
1.2. ЦЕНТРАЛЬНИЙ АПАРАТ ДЕРЖІНВЕСТИЦІЙ	8
1.3. ПІДПРИЄМСТВА ТА УСТАНОВИ, ЩО ВХОДИЛИ ДО СФЕРИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖІНВЕСТИЦІЙ У 2007 РОЦІ:	8
1.4. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК	8
1.5. ВЗАЄМОДІЯ ІЗ ЗМІ ТА ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	8
2. СТВОРЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОМУ, ГАЛУЗЕВОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ	9
2.1. НОРМОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	9
2.2. ВПРОВАДЖЕННЯ ГАЛУЗЕВИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ЧЕРЕЗ СТВОРЕННЯ НАУКОВИХ ПАРКІВ	10
2.3. НАДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ	11
2.4. РОЗШИРЕНА НАРАДА З КЕРІВНИКАМИ ПРОВІДНИХ ГАЛУЗЕВИХ НАУКОВИХ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ	11
2.5. ПРОГРАМА «ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА «КІЛЬЦЕ ЗНАНЬ»	11
2.6. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	11
3. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	12
3.1. КОНКУРСНИЙ ВІДБІР ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ З МЕТОЮ ЇХ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ЧЕРЕЗ МЕХАНІЗМИ ЗДЕШЕВЛЕННЯ КРЕДИТІВ ТА ПІЛЬГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ	12
3.2. КОНКУРСНИЙ ВІДБІР РЕГІОНАЛЬНИХ ТА ГАЛУЗЕВИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ	19
3.3. КОНКУРСНИЙ ВІДБІР ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ДЛЯ НАДАННЯ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ В РАМКАХ ЯПОНСЬКОГО ГРАНТУ	20
3.4. СТВОРЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЕРЖІНВЕСТИЦІЙ	21
3.5. ПІДГОТОВКА ЗАХОДІВ ЩОДО ІНСТИТУЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РИНКІВ КАПІТАЛУ	22
3.6. СТВОРЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	23
3.7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРОБЛЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПЛАНІВ	27
4. КООРДИНАЦІЯ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	29
4.1. МІЖВІДОМЧА РАДА З ПИТАНЬ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	29
4.2. КОМІСІЯ ІЗ СПРІЯННЯ ДОСУДОВОМУ РЕГУЛЮВАННЮ СПОРІВ МІЖ ІНВЕСТОРАМИ ТА ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ	29
4.3. КООРДИНАЦІЙНО-МОНІТОРИНГОВИЙ КОМПІТЕТ З ПИТАНЬ МОДЕРНІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКІВ КАПІТАЛУ	30
4.4. ІНШІ ДОРАДЧІ ОРГАНИ	31
5. ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ	32
5.1. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖІНВЕСТИЦІЙ	32
5.2. УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР СПРІЯННЯ ІНОЗЕМНОМУ ІНВЕСТУВАННЮ	32
6. ЗАВДАННЯ, ВИКОНАННЯ ЯКИХ ТРИВАТИМЕ У 2008 РОЦІ	34

Список скорочень

АРК	Автономна Республіка Крим
ВРУ	Верховна Рада України
Держінвестицій	Державне агентство України з інвестицій та інновацій
Держфінпослуг	Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг
ДІУ	Державна іпотечна установа
ДІФКУ	Державна інноваційна фінансово-кредитна установа
ДКПФЦР	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку
КМУ	Кабінет Міністрів України
Міжвідомча рада	Міжвідомча рада з питань інвестицій та інноваційного розвитку
Мін'юст	Міністерство юстиції України
Мінагрополітики	Міністерство аграрної політики України
Мінекономіки	Міністерство економіки України
Мінпаливенерго	Міністерство палива та енергетики України
Мінпраці	Міністерство праці та соціальної політики України
Мінпромполітики	Міністерство промислової політики України
Мінфін	Міністерство фінансів України
МОН	Міністерство освіти і науки України
НАЕР	Національне агентство України з питань забезпечення ефективного використання енергетичних ресурсів
НАНУ	Національна академія наук України
НБУ	Національний банк України
НЦВГП	Національний центр впровадження галузевих інноваційних програм
РЦР	регіональний центр інноваційного розвитку
СБУ	Служба безпеки України
УБРР	Український банк реконструкції та розвитку
УЦСП	Український центр сприяння іноземному інвестуванню
ЦСЕ	Центральна та Східна Європа

1. Загальна інформація

Державне агентство України з інвестицій та інновацій (далі – Держінвестицій) утворено 30 грудня 2005 року Указом Президента України як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 року затверджено Положення про Державне агентство України з інвестицій та інновацій, згідно з яким Держінвестицій є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності.

1.1. Правові засади та основні напрями діяльності

Указом Президента України «Про утворення Державного агентства України з інвестицій та інновацій» від 30 грудня 2005 року № 1873 утворено Державне агентство України з інвестицій та інновацій та призначено ІВЧЕНКА Віктора Анатолійовича Головою Державного агентства України з інвестицій та інновацій.

16 травня 2007 року постановою Кабінету Міністрів України № 749 «Деякі питання Державного агентства України з інвестицій та інновацій» затверджено Положення про Державне агентство України з інвестицій та інновацій, відповідно до якого Держінвестицій є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності.

Як центральний орган виконавчої влади Держінвестицій у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів № 535-рт в Україні та Положенням про Держінвестицій.

Закон України «Про інноваційну діяльність» визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України. Закон спрямований на забезпечення рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форм власності, а також на ефективне інвестування економіки України, розвиток міжнародного економічного співробітництва та інтеграції.

Основними завданнями Держінвестицій є:

- участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сфері інвестицій та інноваційної діяльності;
- створення національної інноваційної системи для забезпечення проведення ефективної державної інноваційної політики, координація роботи центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності.

Держінвестицій відповідно до покладених на нього завдань:

1. здійснює заходи щодо проведення єдиної науково-технічної та інноваційної політики;
2. готує і подає в установленому порядку пропозиції щодо:

- формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері інвестицій та інноваційної діяльності;
 - визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, розроблення державних інвестиційних та інноваційних програм і передбачення у державному бюджеті коштів для їх кредитування;
 - визначення обсягу бюджетних коштів для надання фінансової підтримки суб'єктам інноваційної діяльності, які реалізують інноваційні та інвестиційні проекти;
3. вивчає світовий досвід залучення інвестицій та запровадження механізмів стимулювання інноваційного розвитку, подає пропозиції щодо поширення його в Україні;
 4. вживає заходів до залучення іноземних інвестицій в національну економіку та мобілізації внутрішніх інвестицій;
 5. розробляє у межах своїх повноважень проекти нормативно-правових актів з питань формування та реалізації державної політики у сфері інвестицій та інноваційної діяльності і подає їх в установленому порядку Кабінетові Міністрів України;
 6. бере участь у підготовці та здійсненні заходів щодо інституційного розвитку ринків капіталу, управління інвестиційними ресурсами та корпоративного управління і подає в установленому порядку відповідні пропозиції;
 7. бере участь:
 - у проведенні аналізу соціально-економічних результатів функціонування спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку з урахуванням їх інноваційної спрямованості;
 - у розробленні проектів Державної програми економічного і соціального розвитку, Державного бюджету України і Програми діяльності Кабінету Міністрів України;
 - у формуванні державного замовлення на інноваційну продукцію;
 8. подає в установленому порядку пропозиції щодо створення інноваційної інфраструктури в регіонах, забезпечує її розвиток;
 9. координує залучення інвестицій для забезпечення інноваційного розвитку;
 10. розробляє та запроваджує механізм надання фінансової та іншої підтримки реалізації інноваційних проектів, а також стимулювання інноваційного розвитку економіки і соціальної сфери;
 11. вживає заходів до формування за кордоном позитивного інвестиційного іміджу України;
 12. здійснює заходи щодо реалізації узгодженої державної політики у сфері інвестицій та інноваційної діяльності;
 13. подає в установленому порядку пропозиції щодо фінансування програм інноваційного розвитку, а також підприємств, які провадять інноваційну діяльність, та спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ;
 14. організовує роботу з проведення прогностно-аналітичних досліджень тенденцій у розвитку сфери інвестицій та інноваційної діяльності;
 15. розробляє проекти державних інвестиційних та інноваційних програм і виступає в установленому законодавством порядку їх замовником;
 16. проводить у передбаченому законодавством порядку конкурсний відбір інвестиційних та інноваційних проектів;

17. укладає відповідно до законодавства міжнародні договори про співробітництво у сфері інвестицій та інноваційної діяльності;
18. формує бази даних інвестиційних та інноваційних програм і проектів, міжнародних інвестиційних та інноваційних програм і проектів, у виконанні яких беруть участь вітчизняні державні підприємства в рамках міжнародного інноваційного співробітництва, а також відповідних грантів;
19. бере відповідно до законодавства участь у процесі укладення, виконання та припинення дії угод про розподіл продукції, укладення договорів концесії з метою реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях національної економіки;
20. готує і подає в установленому порядку пропозиції щодо створення спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів, розробляє статuti (положення) таких установ;
21. затверджує порядок формування і використання коштів спеціалізованими державними інноваційними фінансово-кредитними установами, що належать до сфери управління Держінвестицій, і здійснює контроль за їх діяльністю;
22. доручає державним інноваційним фінансово-кредитним установам проводити конкурсний відбір пріоритетних інноваційних проектів і надавати фінансову підтримку цим проектам у межах коштів, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік;
23. визначає порядок конкурсного відбору інноваційних проектів для їх фінансової підтримки;
24. організовує підвищення кваліфікації спеціалістів, бере участь в організації навчання та готує пропозиції щодо вдосконалення системи підготовки та перепідготовки фахівців у сфері інвестицій та інноваційної діяльності;
25. вживає заходів до матеріального і морального заохочення працівників у сфері інноваційної діяльності;
26. проводить у межах своїх повноважень інформаційно-роз'яснювальну і консультаційну роботу, бере участь у підготовці та проведенні конференцій, симпозіумів, семінарів, виставок;
27. виконує відповідно до законодавства функції з управління об'єктами державної власності, що перебувають в його управлінні;
28. забезпечує видання бюлетеня з питань, що належать до його компетенції;
29. забезпечує в межах своїх повноважень реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, здійснення контролю за її збереженням;
30. виконує інші функції, передбачені законодавством.

*(Згідно з Положенням
про Державне агентство України з інвестицій та інновацій,
затвердженим постановою Кабінету Міністрів України
від 16 травня 2007 року № 749)*

1.2. Центральний апарат Держінвестицій

Упродовж 2007 року здійснювалося укомплектування апарату Держінвестицій. Станом на 31 грудня 2007 року фактична чисельність працівників Держінвестицій складала 79 осіб. Сформовано керівний склад, проводиться конкурс на заміщення вакантних посад державних службовців.

1.3. Підприємства та установи, що входили до сфери управління Держінвестицій у 2007 році:

- 11 бюджетних установ, об'єднаних у національну мережу регіональних центрів інноваційного розвитку;
- Державна інноваційна фінансово-кредитна установа (далі – ДІФКУ);
- Державна іпотечна установа (далі – ДІУ);
- Державна бюджетна установа «Український центр сприяння іноземному інвестуванню» (далі – УЦСІ);
- Державне підприємство «Національний центр впровадження галузевих інноваційних програм» (далі – НЦВГІП);
- Державне підприємство «Київський центр впровадження регіональних програм інноваційного розвитку»;
- Державне підприємство «Дослідний машинобудівний завод».

1.4. Організаційний розвиток

У 2007 році утворено Колегію Державного агентства України з інвестицій та інновацій (наказ Держінвестицій від 27 березня 2007 року № 17).

Була розпочата робота з впровадження Системи управління якістю у центральному апараті Держінвестицій.

Працівники Держінвестицій підвищили свою кваліфікацію у сфері управління інвестиціями та інноваційною діяльністю, зокрема, трансферу технологій.

1.5. Взаємодія із ЗМІ та зв'язки з громадськістю

У 2007 році керівництво Держінвестицій взяло участь у понад 60 публічних заходах, у тому числі 40 конференціях, конгресах, форумах, симпозіумах, круглих столах тощо, 18 двосторонніх зустрічах та візитах.

Протягом звітного періоду Держінвестицій:

- налагодило всебічне постійне інформування засобів масової інформації та громадськості щодо своєї діяльності;
- започаткувало роботу офіційного веб-сайту Держінвестицій www.in.gov.ua, де розміщені і постійно оновлюються нормативно-правова база в сфері інвестицій та інноваційної діяльності, інформація про міжнародну, інвестиційну, інноваційну та регуляторну діяльність Держінвестицій, новини, інформація для ЗМІ тощо;
- підготувало до державної реєстрації науково-практичний бюлетень «Інвестиції та інноваційний розвиток», до випуску – інформаційний довідник «Державне агентство України з інвестицій та інновацій».

Була створена і розпочала свою роботу Громадська рада при Держінвестицій, у складі якої утворено робочі органи за основними напрямками діяльності. Матеріали засідань розміщені на офіційному веб-сайті Держінвестицій.

2. Створення нормативно-правової бази для розвитку національної інноваційної системи на загальнодержавному, галузевому та регіональному рівнях

2.1. Нормотворча діяльність

З метою проведення системної та цілеспрямованої державної політики у сфері інноваційної, наукової та науково-технічної діяльності для інтенсифікації економічного розвитку та зміцнення позицій України як конкурентоспроможної країни на світовому ринку високотехнологічних товарів та послуг, підвищення її міжнародного іміджу та на виконання Указу Президента України від 11 липня 2006 року № 606/2006 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 квітня 2006 року «Про стан науково-технологічної сфери та заходи щодо забезпечення інноваційного розвитку України» Держінвестицій спільно із зацікавленими центральними органами виконавчої влади та Національною академією наук України (далі – НАНУ) розробило та внесло на розгляд Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) **проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання інноваційної діяльності» та проект розпорядження КМУ «Про схвалення розвитку національної інноваційної системи та затвердження плану заходів щодо її реалізації».**

Держінвестицій розробило проекти нормативно-правових актів, спрямованих на:

- удосконалення правових, економічних та організаційних засад державного регулювання інноваційної діяльності в Україні;
- забезпечення сталого зростання продуктивності праці та конкурентоспроможності вітчизняних організацій та підприємств за рахунок підвищення їх інноваційної активності та впровадження ними нових продуктів, послуг, технологій, а також методів організації та управління господарською діяльністю.

Держінвестицій взяло участь у підготовці проектів розпоряджень КМУ **«Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2008–2012 роки»** (КМУ визначив Держінвестицій замовником програми) та **«Про схвалення Концепції Державної програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки»**, а також у підготовці проектів відповідних державних програм.

За дорученням КМУ Держінвестицій забезпечило роботу з організації та **проведення парламентських слухань на тему «Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації»**, які відбулися 20 червня 2007 року.

14 червня 2007 року за ініціативою Держінвестицій у рамках підготовки до парламентських слухань був проведений **«круглий стіл» на тему «Реалізація державної інноваційної політики в Україні»**, в якому взяли участь представники органів виконавчої влади, НАНУ та громадських організацій.

Держінвестицій взяло активну участь у **парламентських слуханнях на тему «Захист прав інтелектуальної власності України: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування»**, які відбулися 21 березня 2007 року, та у засіданні **«круглого столу» на тему «Політико-правові, законодавчі та економічні засади цивілізованого ринку інтелектуальної власності в Україні: проблеми та перспективи»**, який відбувся 2 березня 2007 року у рамках підготовки до вищезгаданих парламентських слухань.

2.2. Впровадження галузевих інноваційних програм через створення наукових парків

Держінвестицій відпрацювало інституційну модель впровадження галузевих інноваційних програм через створення наукових парків. Пілотним став **науковий парк «Київська політехніка»**, урочисте відкриття якого відбулося у травні 2007 року за участю Президента України. За сприяння Держінвестицій були прийняті Інноваційна програма наукового парку «Київська політехніка» на 2007–2011 роки та План заходів щодо виконання Закону України «Про науковий парк «Київська політехніка».

Створення наукового парку фактично започаткувало в Україні процес розвитку на якісно новій основі інноваційного середовища, здатного забезпечити неперервність інноваційного процесу та процесу створення конкурентоспроможної продукції: нова прогресивна ідея ⇒ дослідний зразок ⇒ патентування об'єкту інтелектуальної власності ⇒ масштабне виробництво ⇒ виведення конкурентоспроможних товарів на внутрішній та зовнішні ринки.

Після утворення наукового парку «Київська політехніка» до КМУ та Держінвестицій почали надходити звернення від провідних наукових організацій України, вищих навчальних закладів та громадських організацій щодо створення в Україні ще кількох наукових парків за різними напрямками діяльності, в яких Україна має вагомі досягнення.

Протягом року велася розробка законодавчої бази з **формування мережі наукових парків** в Україні як нової форми впровадження галузевих інноваційних програм. Відповідний законопроект прийнятий Верховною Радою України (далі – ВРУ) у першому читанні.

Враховуючи важливе геополітичне положення України та її значний науково-практичний потенціал, зосереджений у численних наукових установах і організаціях, а також з метою розвитку економіки на інноваційній основі, Держінвестицій веде активну роботу зі створення ще кількох наукових парків зокрема, з розвитку транзитного потенціалу України, енергетичного машинобудування, агропромислового сектору та біотехнологій, інформаційно-комунікаційних технологій, мікро-, нано-технологій та новітніх матеріалів, фінансових інструментів тощо.

Наразі до відкриття готуються чотири наукові парки, а саме:

- з розвитку транзитного потенціалу України;
- з модернізації енергетичної системи України, створення нових та відновлювальних джерел енергії;
- у галузі аграрного виробництва та біотехнологій;
- у галузі машинобудування та приладобудування, розвитку високоякісної металургії.

2.3. Надання державної фінансової підтримки інноваційних та інвестиційних проектів

Держінвестицій розробило й затвердило правовий механізм і нормативну базу для ефективного та прозорого використання бюджетних коштів, які спрямовуються на надання державної фінансової підтримки інноваційних та інвестиційних проектів, які реалізуються суб'єктами інноваційної діяльності.

Така **державна фінансова підтримка надавалася на конкурсній основі** через механізми **здешевлення кредитів та пільгового кредитування**.

2.4. Розширена нарада з керівниками провідних галузевих наукових та науково-дослідних установ

За дорученням КМУ Держінвестицій організувало моніторинг та опрацювання проблемних питань реалізації державної політики в інвестиційній та інноваційній сферах, які 25 вересня 2007 року були винесені на обговорення у рамках розширеної наради з керівниками інноваційних підприємств та наукових, науково-дослідницьких установ за участю відповідних керівників місцевих органів влади під головуванням Першого віце-прем'єр-міністра України.

2.5. Програма «Формування національного інноваційного середовища «Кільце знань»

Державне підприємство «Національний центр впровадження галузевих інноваційних програм» розробило програму «Формування національного інноваційного середовища «Кільце знань», яка містить принципи та методологічні основи формування та розвитку в Україні інноваційного середовища.

«Кільце знань» – це інституційна мережа науково-дослідних лабораторій, виробничих комплексів, елементів соціально-побутової інфраструктури, правових та інформаційних центрів, необхідних для концентрації й ефективного використання інтелектуального потенціалу України, розробки і впровадження високотехнологічних інноваційних продуктів та інтелектуальних рішень.

Програма була презентована на інвестиційному форумі «Євро-2012» у Львові, інвестиційних форумах у Празі та Варшаві, у Секретаріаті Президента, Раді Національної безпеки й оборони, Національному інституті стратегічних досліджень, на колегії Мінекономіки, у Вінницькій, Львівській, Харківській та Київській обласних державних адміністраціях. Усі вищезазначені органи державної влади й організації висловили зацікавленість та готовність взяти участь у реалізації програми.

2.6. Удосконалення системи підготовки та перепідготовки фахівців у сфері інвестицій та інноваційної діяльності

Держінвестицій підготувало пропозиції щодо розробки Державної програми безперервної підготовки спеціалістів органів державної влади у сфері інвестицій та інноваційної діяльності.

За результатами роботи відповідної робочої групи, до складу якої увійшли представники заінтересованих міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та НАНУ, Держінвестицій розробило й оприлюднило **проект Концепції Державної цільової програми перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері інвестицій та інноваційної діяльності**.

3. Реалізація державної політики у сфері інвестицій та інноваційної діяльності

У 2007 році основними заходами Держінвестицій щодо реалізації державної політики у сфері інвестицій та інноваційної діяльності були:

- організація та проведення конкурсного відбору інвестиційних та інноваційних проектів, а також регіональних і галузевих інноваційних програм, з метою їх державної фінансової підтримки;
- створення інноваційної інфраструктури у регіонах;
- підготовка заходів щодо інституційного розвитку ринків капіталу;
- створення інфраструктури інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку;
- методичне забезпечення розроблення планів впровадження інновацій та залучення інвестицій.

3.1. Конкурсний відбір інвестиційних та інноваційних проектів з метою їх фінансової підтримки через механізми здешевлення кредитів та пільгового кредитування

Конкурсний відбір інвестиційних та інноваційних проектів з метою їх державної фінансової підтримки на їх реалізацію здійснювався конкурсними комісіями, до складу яких увійшли представники Мінфіну, Мінекономіки, МОН, Мінпромполітики, НАЕР, Держінвестицій, ДІФКУ та НАНУ.

Конкурсні комісії розпочали роботу у червні 2007 року. Держінвестицій здійснювало реалізацію бюджетних програм зі здешевлення та надання пільгових кредитів через підпорядковану йому ДІФКУ (колишня Українська державна інноваційна компанія).

За бюджетною програмою **«Фінансова підтримка інноваційних та інвестиційних проектів, у першу чергу з впровадження передових технологій, що реалізуються в галузях промисловості, в тому числі технологічними парками, через механізм здешевлення кредитів»** (КПКВ 6241060) було зареєстровано 53 заявки на загальну суму компенсації понад 251,7 млн. грн.

Конкурсна комісія розглянула 45 заявок і прийняла позитивне рішення за 19 заявками, три з яких – інноваційні проекти, на загальну суму 144,5 млн. грн.

Компенсовано суб'єктам господарювання за сплачені відсотки по залученим кредитам понад 143 млн. грн.

Очікується, що за час реалізації проектів до бюджету буде перераховано близько 2 млрд. грн. і створено 3 313 нових робочих місць.

Таблиця 1.

Результати виконання бюджетної програми «Фінансова підтримка інноваційних та інвестиційних проектів, у першу чергу з впровадження передових технологій, що реалізуються в галузях промисловості, у тому числі технологічними парками через механізм здешевлення кредитів».

Сума, передбачена у Державному бюджеті на 2007 рік – 144 500 000,00 грн.

Сума, перерахована позичальникам (станом на 01.01.2008 року) – 143 627 073,86 грн. (99,4 %).

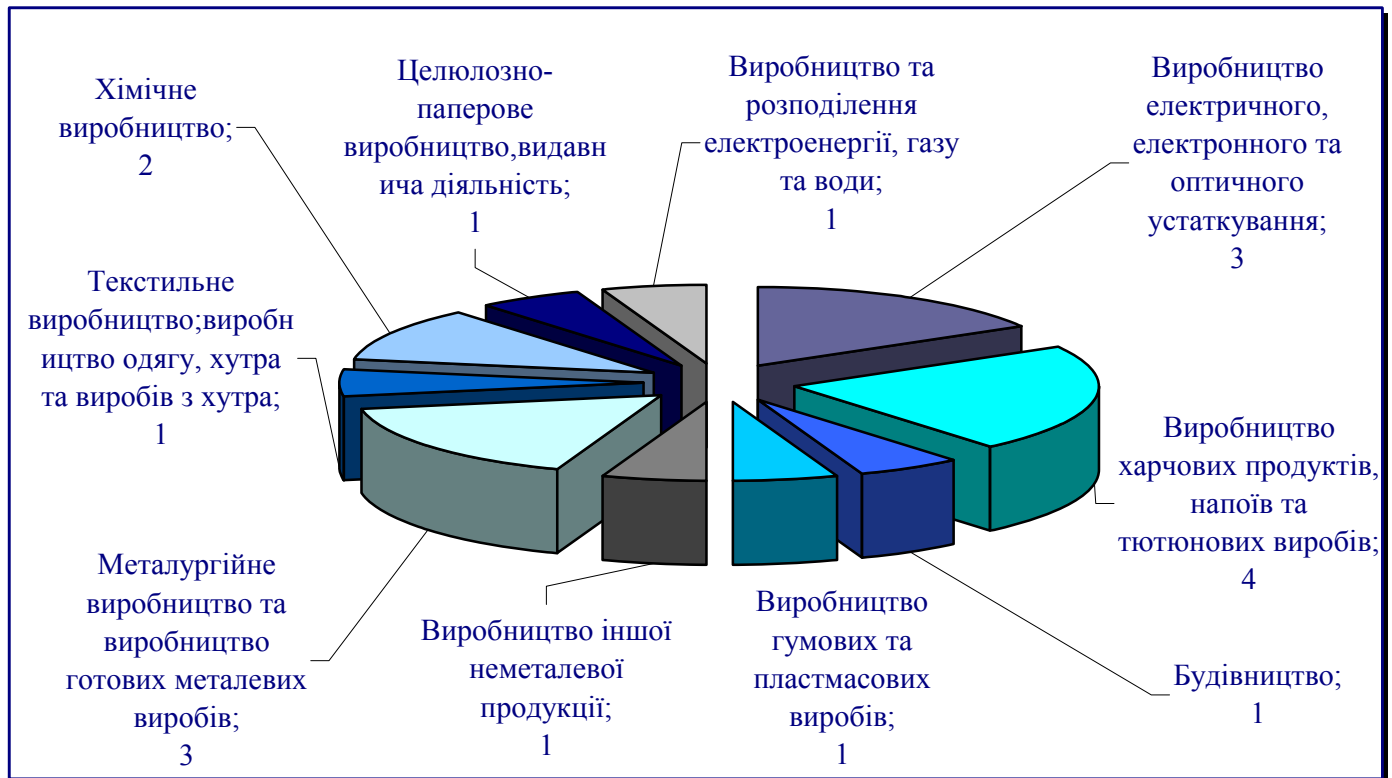
№ з/п	Назва проекту	Позичальник	Обсяг фактично перерахованих коштів за договором (грн.)	Примітка
1	«Розроблення і виробництво новітніх автономних інтегрованих систем, електропостачання з використанням сонячних енергетичних систем, вітроенергоустановок та енергонакопичувачів»	ЗАТ «ВЕСТА-Дніпро»	17 700 300, 77	інноваційний
2	«Розширення виробництва поліамідної оболонки і організація виробництва термоусадкових пакетів»	ЗАТ «ПентоПак»	659 554, 10	інвестиційний
3	«Організація логістичного центру, реконструкція існуючих та будівництво нових будівель та споруд промислового комплексу для розміщення виробничо-складського комплексу за адресою: Столичне шосе, 100, у Голосіївському р-ні, м. Києва»	ЗАТ «Ю.П.П.»	3 340 499, 50	інвестиційний
4	«Створення вертикально інтегрованої структури із замкнутим циклом виробництва м'яса свинини»	ЗАТ «АПК-Інвест»	3 537 900, 00	інноваційний

5	«Технологічний комплекс автоматизованого обладнання по виробництву сучасних шин на ВАТ «Дніпрошина»	ВАТ «Дніпрошина»	4 125 344, 32	інвестиційний
6	«Впровадження енергозберігаючих технологій («сухий» спосіб виробництва цементу) на ВАТ «Івано-Франківськцемент»	ВАТ «Івано-Франківськцемент»	8 484 000, 00	інвестиційний
7	«Виробництво електроенергії із застосуванням малогабаритних парових когенераційних установок»	ТОВ «Спеціальне Конструкторське Бюро Сухіна»	1 739 977, 49	інвестиційний
8	«Проект по впровадженню установки лазерного розкрою металу на ВАТ «Барський машинобудівний завод»	ВАТ «Барський машинобудівний завод»	200 462, 03	інвестиційний
9	«Будівництво заводу та організація виробництва молочної продукції в м. Біла Церква»	ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат»	6 730 087, 72	інвестиційний
10	«Будівництво другої черги Іллічівського олійножирового комбінату»	ВАТ «Іллічівський олійножировий комбінат»	30 456 208, 74	інвестиційний
11	«Впровадження енергозберігаючої технології виробництва складних мінеральних добрив, збагачених мікроелементами»	ТОВ «Укртехнофос»	266 429, 82	інвестиційний
12	«Будівництво заводу по виробництву фольгованих та нефольгованих діелектриків»	ЗАТ «Ламітек-Укрізоліт»	4 145 627, 00	інвестиційний
13	«Програма реконструкції і модернізації технологічних процесів та виробничих потужностей»	ВАТ «Енергомаш-спецсталь»	38 052 340, 81	інвестиційний

14	«Розроблення технології виготовлення, організація промислового випуску високоефективних енергозберігаючих компактних люмінесцентних ламп»	ТОВ «Газотрон-Люкс»	12 589 087, 64	інноваційний
15	«Інвестиції у модернізацію виробничої та освоєння орендної діяльності ЗАТ «Поліграфіст»	ЗАТ «Поліграфіст»	1 072 539, 80	інвестиційний
16	«Створення виробництва біоетанолу»	ТОВ «КоронАгро»	3 056 992, 42	інвестиційний
17	«Технічне переоснащення ткацького та обробного виробництв»	ЗАТ «Камвольно-суконна компанія «Чексіл»	756 870, 04	інвестиційний
18	«Реконструкція киснево-компресорного цеху з будівництвом ПРУ-60»	ВАТ Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь»	3 721 391, 75	інвестиційний
19	«Електростанція «Енергія-1» м. Бровари. Техніко-економічне обґрунтування і розрахунок ефективності інвестицій в будівництво автономного джерела енергозабезпечення на Казенному заводі порошкової металургії»	ТОВ «Торговий дім «Українські порошкові матеріали»	2 991 459,91	інвестиційний
Всього:			143 627 073, 86	

Діаграма 1.

Галузевий розподіл проектів – переможців за бюджетною програмою «Фінансова підтримка інноваційних та інвестиційних проектів, у першу чергу з впровадження передових технологій, що реалізуються в галузях промисловості, у тому числі технологічними парками через механізм здешевлення кредитів» (галузь промисловості, кількість проектів)

За бюджетною програмою «Надання кредитів на реалізацію інноваційних та інвестиційних проектів у галузях економіки, у першу чергу з впровадження передових енергозберігаючих технологій та технологій з виробництва альтернативних джерел палива» (КПКВ 6241050) було зареєстровано 54 заявки, чотири з яких – інноваційні проекти, на суму отримання кредитів близько 2,4 млн. грн.

Конкурсна комісія розглянула 36 заявок і прийняла позитивне рішення за 17 заявками, три з яких – на реалізацію інноваційних проектів.

За результатами конкурсного відбору укладено 17 договорів на загальну суму 760,1 млн. грн.

Фактично профінансовано 14 договорів на суму 655,1 млн. грн., два з них – на реалізацію інноваційних проектів, які будуть впроваджувати ДП «Новатор» (15,6 млн. грн.) та ВАТ «Мотор Січ» (20,3 млн. грн.).

Очікується, що за період реалізації проектів до бюджету надійде понад 10 млрд. грн. і буде створено близько 2 000 нових робочих місць.

Таблиця 2.

Результати виконання бюджетної програми «Надання кредитів на реалізацію інноваційних та інвестиційних проектів в галузях економіки, в першу чергу з впровадження передових енергозберігаючих технологій та технологій з виробництва альтернативних джерел палива».

Сума, передбачена у Державному бюджеті на 2007 рік – 767 400 000,00 грн.

Сума, перерахована заявникам (станом на 01.01.2008 року) – 655 123 288,00 грн.
(85,4 %).

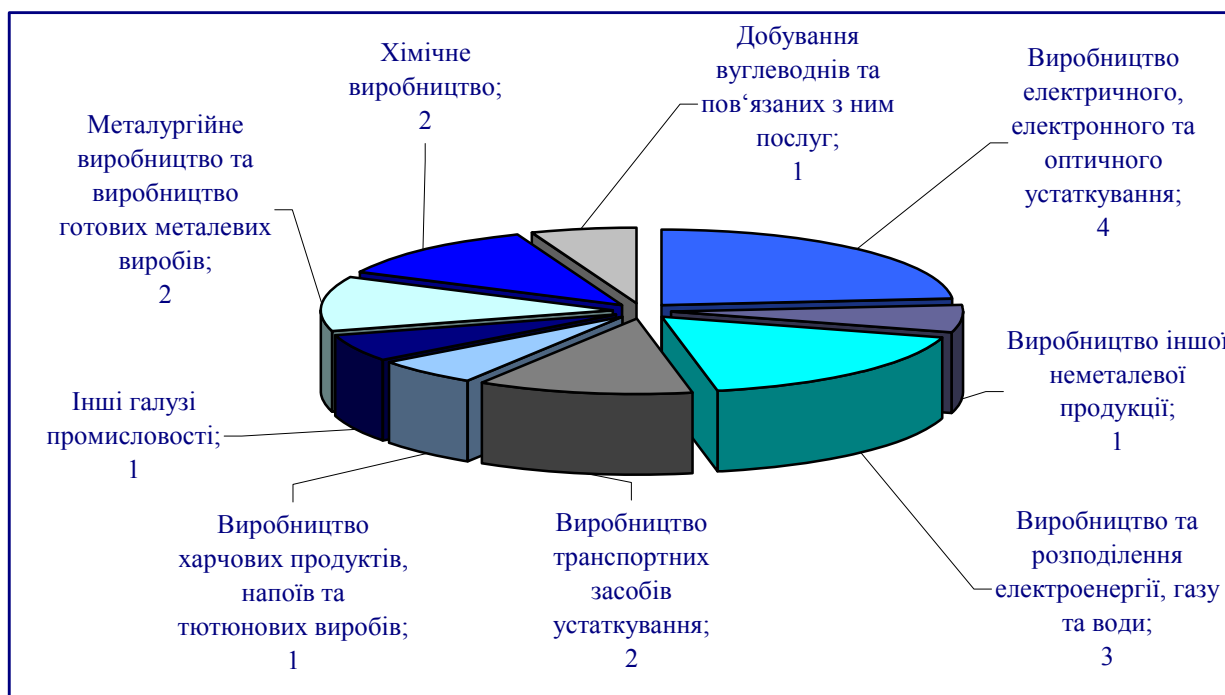
№ з/п	Назва проекту	Заявник	Обсяг фактично перерахованих коштів за договором (грн.)	Примітка
1	«Впровадження виробництва біопалива на базі сільськогосподарського підприємства»	ТОВ «Сільськогосподарська компанія «Південь-Хліб»	10 619 930	інвестиційний
2	«Реконструкція зовнішнього освітлення міста Львова з використанням сучасних енергозберігаючих технологій»	Львівське комунальне підприємство «Львівсвітло»	22 000 000	інвестиційний
3	«Впровадження перспективних енергозберігаючих технологій виробництва прецизійних зварних труб із вуглецевих, нержавіючих сталей та сплавів кольорових металів»	ЗАТ «Виробничо-Комерційне підприємство «Металіст»	8 950 000	інвестиційний
4	«Створення багатофункціонального виробничого комплексу для зміцнення, захисту і ремонту виробничого обладнання методами термічного напилення»	ТОВ «АСКОН Україна»	80 000 000	інвестиційний
5	«Розробка комплексної технології виготовлення і організація промислового випуску кільцевої білкової (колагенової) оболонки для потреб харчової промисловості України»	ВАТ «Прилуцький завод «Білкозин»	32 951 318	інвестиційний

6	«Впровадження когенераційної енергозберігаючої установки "Теплоенергетичний комплекс «Мотор Січ» (ТЕК)»	ВАТ «Мотор Січ»	20 300 000	інноваційний
7	«Розробка і впровадження у серійне виробництво телевізорів кольорового зображення з екраном на рідкокристалічних (LCD) панелях»	Державне підприємство «Новатор»	15 579 000	інноваційний
8	«Створення сучасного виробництва легких багатоцільових вертольотів КТ-112 та їх технічної експлуатації»	ТОВ «КБ «Вертикаль»	30 000 000	інвестиційний
9	«Організація виробництва електроенергії і тепла на території ТзОВ «Компанія «Західбудінвест», с. Муроване Львівської області»	ТОВ «Компанія «Західбудінвест»	50 000 000	інвестиційний
10	«Впровадження енергоефективної і ресурсозберігаючої технології і устаткування газифікації біомаси на об'єктах теплоенергетики з метою заміщення видобувних видів палива»	Державне підприємство «Енерго-ефективність»	30 000 000	інвестиційний
11	«Серійне виробництво агрегатів шасі літаків АН–140 та АН–148–100»	ДП «ВО «Південний машинобудівний завод імені О.М. Макарова»	65 488 000	інвестиційний
12	«Завершення першого етапу Програми розробки Одеського і Безіменного газових родовищ на шельфі Чорного моря»	Державне акціонерне товариство «Чорномор-нафтогаз»	200 000 000	інвестиційний
13	«Освоєння та виробництво квадратної литої заготовки на електросталеплавильному комплексі з використанням	ТОВ «Електросталь»	79 785 640	інвестиційний

	сучасної енергозберігаючої технології»			
14	«Модернізація енергетичної системи на основі використання енергозберігаючого обладнання у виробництві хлібобулочної продукції ТОВ "Білгород-Дністровська паляниця»	ТОВ «Білгород-Дністровська паляниця»	9 449 400	інвестиційний
Всього:				655 123 288

Діаграма 2.

Галузевий розподіл проектів – переможців за бюджетною програмою «Надання кредитів на реалізацію інноваційних та інвестиційних проектів в галузях економіки, в першу чергу з впровадження передових енергозберігаючих технологій та технологій з виробництва альтернативних джерел палива» (галузь промисловості, кількість проектів)

3.2. Конкурсний відбір регіональних та галузевих інноваційних програм

2007 року з метою надання державної фінансової підтримки Держінвестицій розробило та затвердило порядок проведення відбору на конкурсних засадах регіональних і галузевих інноваційних програм. Він здійснювався конкурсною комісією, до складу якої увійшли представники Держінвестицій, Мінфіну, Мінекономіки, МОН, Мінрегіонбуду і НАНУ.

Конкурсна комісія розглянула вісім програм. Рішення про надання державної фінансової підтримки на впровадження було прийнято щодо однієї регіональної та двох галузевих програм на суму 12,6 млн. грн. Фактично профінансовані одна регіональна та одна галузева програми на суму 4,6 млн. грн.

Слід зазначити, що такий вид фінансової підтримки інноваційного розвитку був започаткований і реалізований вперше.

Таблиця 3.

Результати виконання бюджетної програми «Утримання регіональних центрів інноваційного розвитку та впровадження регіональних і галузевих інноваційних програм».

Сума, передбачена у Державному бюджеті на 2007 рік – 50 000 000,00 грн.

№ з/п	Назва програми – переможця	Назва проекту – переможця	Одержувач коштів	Профінансовано (грн.)
1	<i>Галузева програма Міністерства промислової політики України «Державна програма розвитку та реформування гірничо-металургійного комплексу до 2011 року», схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 28.07.2004 року № 967.</i>	Енерго- і ресурсозабезпечуюча технологія прямого одержання заліза. Промислово-демонстраційна установка	Казенний завод порошкової металургії Міністерства промислової політики України, Інститут газу Національної академії наук України.	1 000 000,00
2	<i>Регіональна «Програма науково-технічного розвитку Донецької області на період до 2020 року», затверджена рішенням Донецької обласної ради від 22.03.2002 року № 3/25-656.</i>	Організація виробничих ділянок фільтрувальної металотканини та фільтрувальних елементів	ТОВ «Науково-технічний центр «УкрМетиз»	3 576 087,00
Всього:				4 576 087,00

3.3. Конкурсний відбір інвестиційних та інноваційних проектів для надання технічної допомоги в рамках Японського гранту

У 2007 році Держінвестицій провело конкурсний відбір інвестиційних та інноваційних проектів у сфері промисловості для надання технічної допомоги в рамках Японського гранту непроектного типу.

Технічна допомога надавалась Україні відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Японії. Японський грант – грошова допомога на розвиток – надає можливість підприємствам України закупити товари та обладнання, які в подальшому будуть надані переможцям конкурсного відбору в лізинг. Список товарів, які може закуповувати Україна, складається зі 119 пунктів. Значна кількість товарів, зазначених у списку, призначена для впровадження енергозберігаючих технологій в енергетичній галузі. Це, зокрема, парогенеруючі бойлери, енергогенеруючі машини та запчастини до них, обігрівальне та охолоджувальне устаткування, устаткування для розподілу електрики, вимірювальні прилади та лічильники.

Для переможців конкурсного відбору у рамках Японського гранту, розмір якого становить 300 млн. японських єн (близько 13 млн. грн.), буде закуплено деревообробне та хлібопекарське обладнання, устаткування для лінії розливу мінеральної води тощо. На особливу увагу заслуговує ТОВ «Перспективні медичні технології», яке отримало грант для організації виробництва полісульфідних діалізаторів для апарату штучна нирка «Поліеферент».

Програма Японської Непроєктної Грантової Допомоги (JNPGA) ініційована в 1987 році як частина зусиль уряду Японії по вдосконаленню програми надання допомоги.

3.4. Створення регіональної інноваційної інфраструктури Держінвестицій

Держінвестицій утворило **національну мережу з 11 регіональних центрів інноваційного розвитку** (далі – РЦІР) з метою забезпечення сприятливих умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу як головної передумови конкурентоспроможності окремих підприємств і господарського комплексу регіону загалом.

У 2007 році Держінвестицій поставило перед РЦІР низку завдань, які були

успішно виконані. Це, зокрема:

- здійснення організаційних заходів, пов'язаних з утворенням, у тому числі якісний підбір кадрового складу, закупівля інвентарю та оргтехніки;
- організація тендерних комітетів, розробка документації, підготовка фахівців та проведення державних закупівель;
- налагодження взаємодії РЦІР з обласними державними адміністраціями;
- розробка методики проведення технологічного аудиту організацій інноваційної інфраструктури регіону;
- проведення інвентаризації регіональних інноваційних і галузевих програм та проектів;
- підготовка матеріалів, необхідних для участі програм і проектів у конкурсі Держінвестицій;
- налагодження співпраці у рамках завдань щодо розвитку транскордонної взаємодії з діючими Єврорегіонами України.

Для організації виконання поставлених завдань представники Держінвестицій провели у Києві та Ужгороді два семінари для в.о. директорів РЦІР.

У рамках семінару, підготовленого **Карпатським РЦІР**, був підписаний договір про співробітництво Держінвестицій та Закарпатської обласної державної адміністрації щодо реалізації інноваційно-інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку.

З метою залучення досвіду у сфері транскордонного співробітництва, створенні кластерних структур та логістичних центрів була проведена зустріч з представниками угорських інноваційних структур з виїздом до Угорської республіки. Були досягнуті домовленості з угорськими колегами про створення спільних проектів та структур у сфері транскордонного співробітництва, розбудови так званих «дзеркальних» індустріальних та логістичних парків в рамках Карпатського Єврорегіону.

Згідно з постановою КМУ від 30 серпня 2007 року № 1067 «Про затвердження Державної програми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим на період до 2017 року» Держінвестицій розпочало розробку плану впровадження інновацій та інвестиційного плану виконання Програми. Ця робота була доручена **Таврійському РЦІР**. На кінець 2007 року здійснено оцінку рівня соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим, розроблені методичні рекомендації зі створення плану впровадження інновацій та інвестиційного плану, проведений підбір інноваційних та інвестиційних проектів.

Північно-західний РЦІР підготував чотири проекти, а саме:

- «Розробка регіональної програми «Муніципальна інноваційно-інвестиційна програма Волинської області»;
- «Розробка регіональної програми «Муніципальна інноваційно-інвестиційна програма Рівненської області»;
- «Розробка інноваційної стратегії розвитку «Великої Волині»;
- «Розробка концепції розвитку транзитно-транспортного потенціалу «Великої Волині».

Північно-західний РЦІР провів українсько-литовський круглий стіл на тему «Взаємовигідні перспективи інноваційного розвитку». В результаті роботи спільної робочої групи був підписаний протокол про наміри щодо формування транскордонного інноваційного кластера у сфері туристичного та рекреаційного бізнесу.

Дніпровський РЦІР підготував методичні матеріали щодо розробки та впровадження регіональних інноваційних програм, а також методики оцінки інноваційності проектів і програм.

Північно-східний РЦІР розробив методику обстеження організацій інноваційної інфраструктури регіону, створив робочу групу з інвентаризації таких організацій у Харківській та Полтавській областях. Розроблено типову анкету щодо вивчення інноваційного потенціалу підприємств цих регіонів та розпочато відповідну роботу.

На даний час усі РЦІР виконують завдання Держінвестицій щодо розробки регіональних програм інноваційного розвитку, які мають бути спрямовані на створення проривних умов для економічного розвитку регіонів.

3.5. Підготовка заходів щодо інституційного розвитку ринків капіталу

У 2007 році Держінвестицій розробило **Концепцію Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу** (далі – Програма), яка була

схвалена розпорядженням КМУ від 8 листопада 2007 року № 976-р. **Метою Програми є забезпечення конкурентоспроможності ринків капіталу України шляхом проведення правового, інституційного та технологічного реформування ринків капіталу в усіх його складових.** Держінвестицій визначено державним замовником зазначеної програми. Програма розрахована на 2008–2012 роки. Загальна вартість заходів – близько 1,8 млрд. грн., з них кошти державного бюджету складають 1,5 млрд. грн., кошти приватних інвесторів – 376 млн. грн.

Для розроблення проекту Програми Держінвестицій утворило робочу групу за участю фахівців Мінекономіки, Мінфіну, Мінпраці, Мін'юсту, Мінагрополітики, НБУ, Держфінпослуг, ДКПФЦР, Держфінмоніторингу, ДПА, СБУ, Антимонопольного комітету, МВС, Фонду державного майна, Національного депозитарію, саморегульованих організацій на фондовому ринку Української асоціації інвестиційного бізнесу, Професійної асоціації реєстраторів та депозитаріїв, а також фондових бірж ПФТС, УМВБ та УФБ, депозитарію «Міжрегіональний фондовий союз», Асоціації українських банків, Ліги страхових організацій України, Українського товариства фінансових аналітиків, Українського інституту розвитку фондового ринку. До складу робочої групи включений також представник Аналітично-дорадчого центру («блакитної стрічки») Програми Розвитку ООН, який надає консультації Уряду України.

Згідно з постановою КМУ від 21 грудня 2004 року № 1707 профінансовані заходи, передбачені Порядком використання у 2007 році коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання **Державної програми розвитку Національної депозитарної системи України**, затвердженим постановою КМУ від 14 березня 2007 року № 452.

Протягом 2007 року Держінвестицій, яке було визначено головним розпорядником коштів за Державною програмою розвитку Національної депозитарної системи України, використало бюджетні кошти у розмірі 22,6 млн. грн. (90,4 % від загального обсягу фінансування) на:

- часткове створення автоматизованої інформаційної системи Національної депозитарної системи, зокрема національної інформаційної мережі та системи передачі даних, комплексної системи захисту інформації;
- удосконалення програмно-технічного комплексу депозитарної діяльності, зокрема для забезпечення обслуговування державних облігацій, облігацій підприємств та облігацій місцевих позик за єдиним стандартом, а також для удосконалення кореспондентських відносин з депозитарними установами інших держав та проведення грошового розрахунку за договорами про цінні папери;
- створення програмного продукту для передачі та зберігання контрольних копій реєстрів власників іменних цінних паперів;
- здійснення заходів, передбачених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 липня 2004 року № 535-рп.

3.6. Створення інфраструктури інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку

У 2007 році була відновлена робота **Українського банку реконструкції та розвитку** (далі – УБРР), 99 % акцій якого належить ДІФКУ.

Протягом звітнього року УБРР на 275 % збільшив валюту балансу, яка станом на 1 січня 2008 року склала 192,7 млн. грн.

При цьому збільшення кредитно-інвестиційного портфелю (у т.ч. кредити банкам) склало 110,2 млн. грн. (221%), коштів клієнтів УБРР – 106,3 млн. грн. (3 718 %), власного балансового капіталу – 41,3 млн. грн. (140 %).

Прибуток, отриманий УБРР у 2007 році, становив 1,8 млн. грн. проти збитків на суму 1,1 млн. грн. отриманих у 2006 році. Внаслідок цього показник рентабельності активів станом на 1 січня 2008 року має позитивне значення 1,88 % проти «мінус» 2,23 % станом на відповідну дату 2007 року.

На початок 2007 року УБРР мав у своєму балансі проблемні активи на загальну суму 11,7 млн. грн., що становило 27,82 % регулятивного капіталу (41,9 млн. грн.). У результаті проведеної роботи з відчуження проблемних активів УБРР на кінець року майже повністю позбавився проблемних активів, довівши їх питому вагу до 0,06 % (45 тис. грн. / 81,4 млн. грн.).

Станом на 1 січня 2008 року статутний капітал УБРР склав 72 млн. грн.

На загальних зборах акціонерів було:

- прийнято рішення про зміну організаційно-правової форми УБРР – з закритого на відкрите акціонерне товариство;
- затверджено стратегічний план розвитку УБРР.
- зазначено, що у 2007 році мета діяльності банку – сприяння розвитку інноваційної діяльності в Україні через надання банківських послуг підприємствам, що займаються інноваційною діяльністю, – не була досягнута.

У вересні 2007 року до сфери управління Держінвестицій було віднесено **Державну іпотечну установу** (далі – ДІУ). Це дозволило активізувати діяльність, пов'язану із залученням фінансових установ до іпотечного кредитування, а також розпочати реалізацію єдиної та ефективної державної політики у сфері рефінансування іпотечних кредиторів.

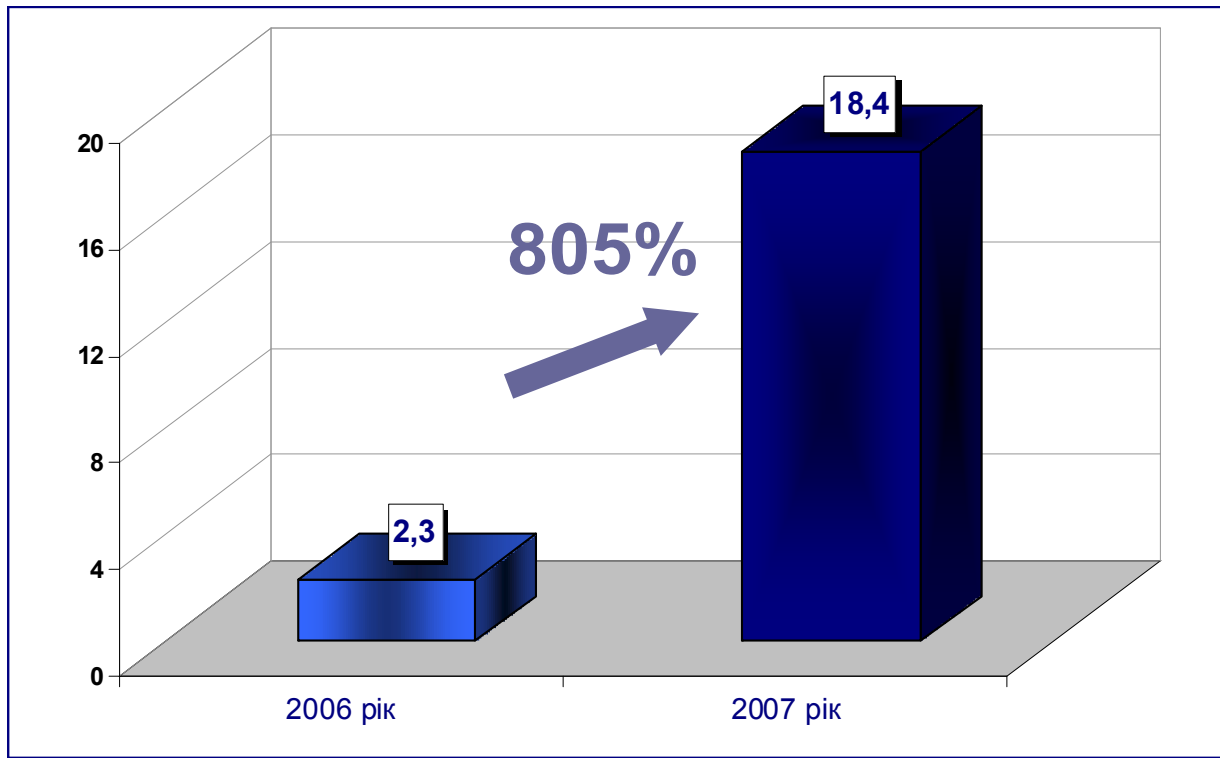
Усі заходи, що впроваджувалися у звітному році були спрямовані на розширення доступу іпотечних кредиторів до залучених під державну гарантію коштів рефінансування ДІУ, використання яких має кінцевою метою створення більш лояльних умов іпотечного кредитування для широких верств населення.

В результаті проведених у 2007 році змін ДІУ досягла наступних фінансових результатів.

Валюта балансу зросла більш ніж в 11 разів і станом на 1 січня 2008 року склала понад 1,11 млрд. грн. Прибуток до оподаткування ДІУ за 2007 рік збільшився більш ніж у 8 разів порівняно із 2006 роком і станом на 1 січня 2008 року становив 18,4 млн. грн.

Діаграма 3.

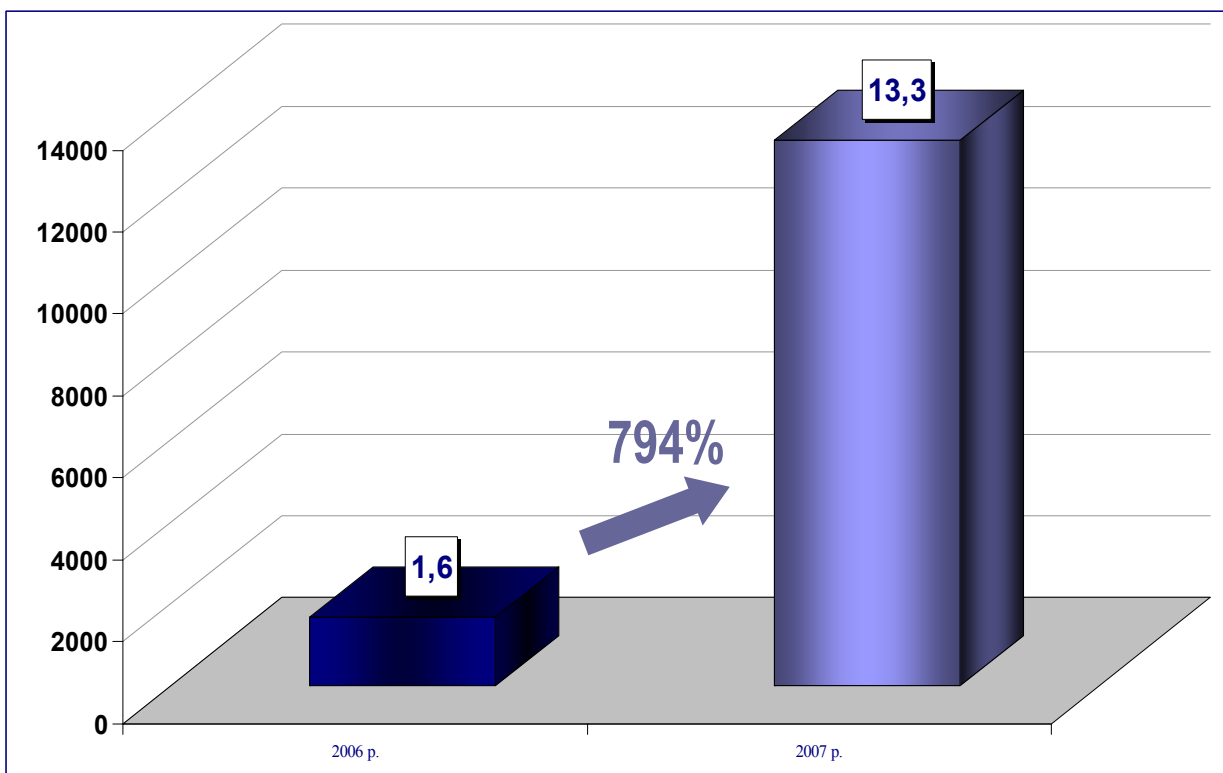
Прибуток до оподаткування ДІУ за 2007 рік (млн. грн.)

Чистий прибуток ДІУ за 2007 рік зріс у 7,9 разу порівняно з 2006 роком і станом на 1 січня 2008 року склав 13,3 млн. грн.

Діаграма 4.

Чистий прибуток до оподаткування ДІУ за 2007 рік (млн. грн.)

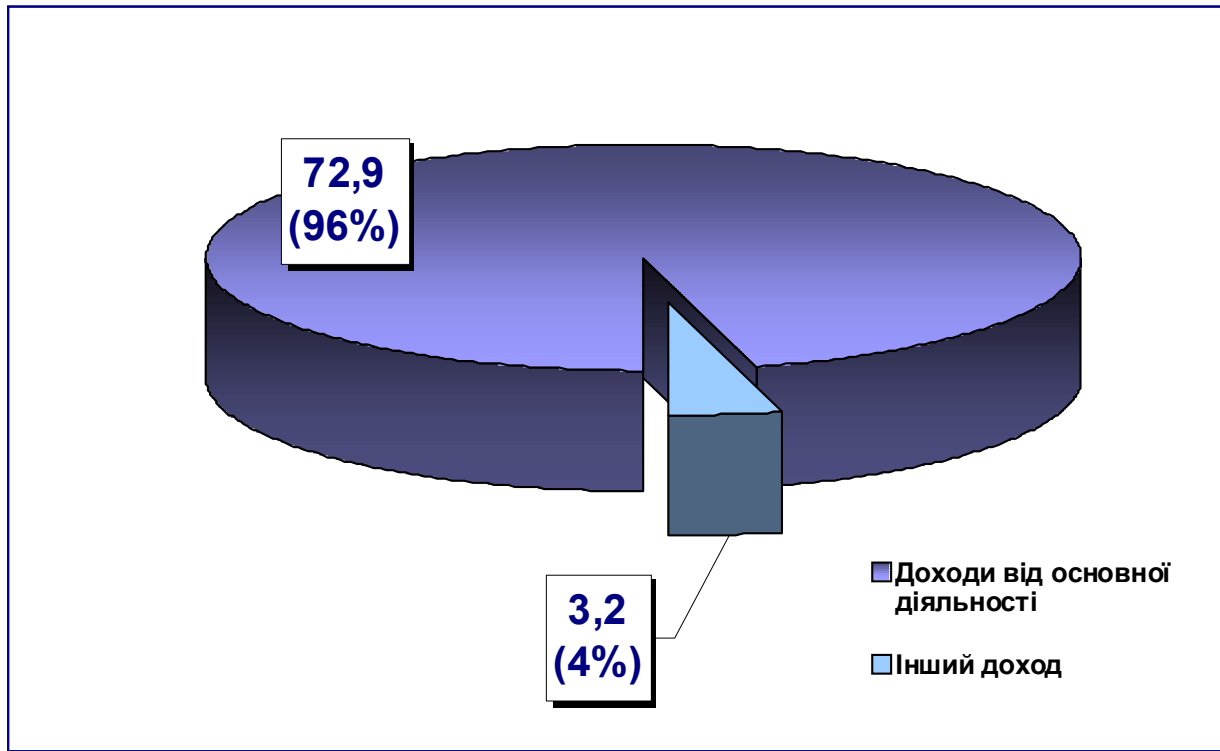
Перерахування ДІУ до доходної частини Державного бюджету України за 2007 рік становили 7,1 млн. грн., з них 5,1 млн. грн. – як податок на прибуток і

близько 2 млн. грн. – дивіденди засновнику ДІУ – державі в особі КМУ. Цей результат перевищив відповідний показник 2006 року більш ніж у 6 разів.

У 2007 році доходи ДІУ збільшилися у 9,9 разу і станом на 1 січня 2008 року склали близько 80 млн. грн. При цьому суттєво змінилася їх структура. Якщо у 2006 році «Інші доходи» складали 99,97 %, а «Доходи від основної діяльності» – 0,03 % від усіх доходів ДІУ, то 2007 року їх питома вага складала 4,23 % та 95,77 % відповідно.

Діаграма 5.

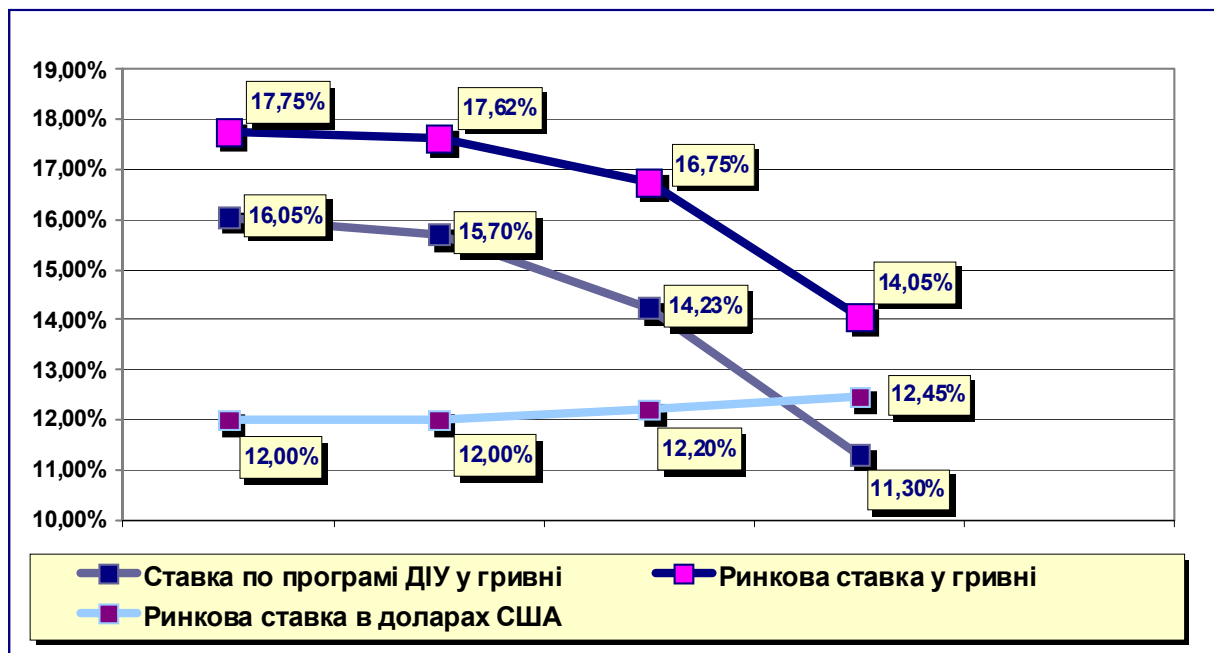
Структура доходів ДІУ за 2007 рік (млн. грн.)

За звітний період обсяги рефінансування (кредитний портфель) ДІУ збільшилися більше ніж в 11,1 разу. Якщо станом на 1 січня 2007 року обсяг рефінансування становив 100,1 млн. грн., на 1 липня – 385,4 млн. грн., то на 1 січня 2008 року він перевищив 1,1 млрд. грн.

Діяльність ДІУ на ринку іпотечного кредитування позитивно відобразилася на динаміці відсоткових ставок, за якими комерційні банки видають кредити населенню України на купівлю житла. Індекс іпотечного кредитування ДІУ (кредити, що надаються банками – партнерами згідно зі Стандартами ДІУ) з урахуванням банківських комісій, склав 12,68 % річних у національній валюті, тоді як ринковий індекс зафіксовано на рівні 14,49 %.

Зміни відсоткових ставок за іпотечними кредитами у 2007 році

Основними джерелами формування ресурсної бази ДІУ у 2007 році були запозичення на внутрішньому ринку – кошти, які були отримані від розміщення облігацій, забезпечених державною гарантією. Відповідно до статті 15 Закону України «Про Державний бюджет України на 2006 рік» КМУ в особі Міністра фінансів України 19 грудня 2006 року була надана державна гарантія за запозиченнями ДІУ у розмірі 1 млрд. грн. і наприкінці 2006 року було розпочато розміщення на внутрішньому ринку Облігацій ДІУ.

Зазначені Облігації ДІУ були достроково розміщені 19 жовтня 2007 року шляхом відкритого продажу на території України без залучення послуг торговця цінними паперами (андеррайтера) серед інвесторів – юридичних та фізичних осіб, резидентів та нерезидентів. Номінальна вартість однієї облігації складала 100 тис. грн. Випуск іменних процентних облігацій був здійснений у бездокументарній формі. Обіг облігацій здійснюється по рахунках у цінних паперах, що відкриті у зберігачів та у депозитарії ВАТ «Національний депозитарій України».

Джерелами погашення облігацій і виплати відсоткових доходів за ними виступають кошти, отримані ДІУ в результаті своєї статутної діяльності після розрахунків з бюджетом та сплати інших обов'язкових платежів.

Погашення зазначених Облігацій ДІУ відбуватиметься з 14 по 23 грудня 2011 року.

3.7. Методичне забезпечення розроблення регіональних інвестиційних планів

У 2007 році Держінвестицій опрацювало пілотну модель планування економічного та соціального розвитку областей та регіонів з метою забезпечення їхньої самодостатності. На виконання Державної програми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим (далі – АРК) до 2017 року відповідно до пункту 3 постанови КМУ від 30 серпня 2007 року № 1067 «Про затвердження

Державної програми соціально-економічного розвитку Автономної Республіки Крим до 2017 року» Держінвестицій розробило і надіслало зацікавленим міністерствам й іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів АРК та Севастопольській міській державній адміністрації Методичні рекомендації з розроблення Плану впровадження інновацій та Інвестиційного плану АРК.

План впровадження інновацій повинен містити опис організаційних заходів щодо інноваційних перетворень в економіці регіону, зокрема створення інноваційних підприємств, а також розвитку інноваційної інфраструктури.

Інвестиційний план повинен містити перелік та опис об'єктів інвестування, обсяг необхідних інвестицій, опис механізмів залучення державних та/або приватних інвестицій у ці об'єкти і розрахунок їх ефективності.

Методичні рекомендації оцінені позитивно, робота над розробленням Плану впровадження інновацій та Інвестиційного плану АРК буде продовжена у 2008 році.

4. Координація центральних органів виконавчої влади у сфері інвестицій та інноваційної діяльності

4.1. Міжвідомча рада з питань інвестицій та інноваційного розвитку

За ініціативою Держінвестицій була утворена Міжвідомча рада з питань інвестицій та інноваційного розвитку (далі – Міжвідомча рада) як дорадчий орган при КМУ.

Основними завданнями Міжвідомчої ради є формування державної інвестиційної та інноваційної політики, розроблення механізму її реалізації, фінансової підтримки, державного регулювання, виконання державних інвестиційних та інноваційних програм, підтримки підприємницької діяльності, сприяння створенню конкурентних умов для провадження інвестиційної та інноваційної діяльності.

Міжвідомчу раду очолив Перший віце-прем'єр-міністр України.

До складу Міжвідомчої ради увійшли віце-прем'єр-міністри України, до функціональних повноважень яких належать питання паливноенергетичного комплексу, промислової і агропромислової політики, транспорту та зв'язку, екології і природних ресурсів, питання регіональної політики, містобудування та житлово-комунального господарства, питання гуманітарної і соціальної політики, керівники або заступники керівників Мінфіну, Мінекономіки, Мінпромполітики, МОН, Мінпаливенерго, Мін'юсту, ДКЦПФР, Держфінпослуг, Держінвестицій, НАЕР, інших державних органів, а також за згодою керівники підприємств, установ та організацій.

Від Держінвестицій до складу Міжвідомчої ради увійшли Голова Держінвестицій, секретар Міжвідомчої ради Івченко В.А. та Перший заступник Голови Держінвестицій Заєць А.П.

Організаційне забезпечення роботи Міжвідомчої ради покладено на Держінвестицій.

Регламент роботи Міжвідомчої ради, розроблений Держінвестицій, був затверджений на першому засіданні протокольним рішенням № 1 від 12 липня 2007 року.

Протягом звітного року відбулося вісім засідань Міжвідомчої ради. На них були розглянуті висновки конкурсної комісії з відбору інноваційних та інвестиційних проектів для їх фінансової підтримки, експертні оцінки та висновки конкурсної комісії з відбору інноваційних та інвестиційних проектів для надання кредитів на їх реалізацію, підбиті підсумки роботи цих комісій. Також, були розглянуті регіональні та галузеві програми, подані для надання фінансування за бюджетною програмою «Утримання регіональних центрів інноваційного розвитку та впровадження регіональних і галузевих інноваційних програм».

4.2. Комісія із сприяння досудовому врегулюванню спорів між інвесторами та органами виконавчої влади

За ініціативою Держінвестицій було відновлено роботу Комісії із сприяння досудовому врегулюванню спорів між інвесторами та органами виконавчої влади (далі – Комісія), основними завданнями якої стало сприяння досудовому

врегулюванню спорів між інвесторами та органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

Організаційне забезпечення діяльності Комісії покладено на Держінвестицій.

Комісію очолив Перший віце-прем'єр-міністр України.

До складу Комісії увійшли керівники центральних органів виконавчої влади або їх заступники, на яких покладено функції з реалізації інвестиційної політики. Від Держінвестицій до складу Комісії увійшли Голова Держінвестицій, заступник голови Комісії Івченко В.А. Заступник Голови Держінвестицій, секретар Комісії Загородній В.П.

16 липня 2007 року був затверджений План роботи Комісії на 2007 рік.

Постановою від 17 жовтня 2007 року № 1230 КМУ затвердив зміни до Положення про Комісію, поширивши її повноваження на спори між інвесторами та органами місцевого самоврядування, оскільки, як свідчить практика, більшість проблем виникає саме на місцевому рівні. Крім того, до повноважень Комісії було віднесено надання консультаційної та інформаційної допомоги інвесторам щодо розв'язання проблем, які виникають при здійсненні ними інвестиційної діяльності на території України.

7 вересня 2007 року КМУ затвердив Вимоги до заяви (звернення, скарги) інвестора щодо спірного питання з органами виконавчої влади для розгляду його на Комісії.

4.3. Координаційно-моніторинговий комітет з питань модернізації інвестиційного середовища та розвитку інфраструктури ринків капіталу

З метою забезпечення координованості дій органів державної влади під час розроблення проекту Концепції Державної програми модернізації ринків капіталу в Україні та власне Державної програми, а також сприяння організації взаємодії між центральними та місцевими органами виконавчої влади для забезпечення виконання Програми, був утворений Координаційно-моніторинговий комітет з питань модернізації інвестиційного середовища та розвитку інфраструктури ринків капіталу (далі – Комітет).

Комітет очолив Перший віце-прем'єр-міністр України. Заступником голови Комітету був призначений Голова Держінвестицій Івченко В.А.

До складу Комітету увійшли працівники Мінфіну, Мінекономіки, ДКЦПФР, Мін'юсту, Держфінпослуг, інших органів державної влади, а також за згодою представники підприємств, установ та організацій.

Організаційне забезпечення роботи Комітету покладено на Держінвестицій.

6 серпня 2007 року відбулося перше засідання Комітету, на якому був розглянутий і схвалений протокольним рішенням № 1 розроблений Держінвестицій проект Концепції Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні, а також затверджений регламент роботи Комітету.

8 листопада 2007 року КМУ своїм розпорядженням за № 976-р схвалив Концепцію Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні. Нині Держінвестицій розробляє Державну цільову економічну програму модернізації ринків капіталу в Україні.

4.4. Інші дорадчі органи

Держінвестицій також створило кілька експертних рад та робочих груп за напрямками інвестиційної та інноваційної діяльності. Це, зокрема:

- Конкурсна комісія з відбору інноваційних та інвестиційних проектів для їх фінансової підтримки;
- Конкурсна комісія з відбору інвестиційних та інноваційних проектів для надання кредитів на їх реалізацію за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті на 2007 рік;
- Конкурсна комісія з відбору регіональних і галузевих інноваційних програм та їх виконавців;
- Робоча група з питань розробки проекту Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні;
- Робоча група з розробки проекту галузевої інноваційної програми «Впровадження інноваційних технологій і новітніх фінансових інструментів на ринках капіталу»;
- Робоча група з питань підготовки проекту Державної програми підготовки спеціалістів органів державної влади у сфері інвестиційної та інноваційної діяльності;
- Науково-технічна рада Держінвестицій, при якій утворені шість експертних груп за пріоритетними напрямками науково-технічного та інноваційного розвитку.

5. Формування позитивного інвестиційного іміджу України

5.1. Міжнародна діяльність Держінвестицій

2007 року Держінвестицій на постійній основі здійснювало міжнародне співробітництво з бізнесовими та інвестиційними структурами багатьох країн, зокрема Сінгапуру, Швеції, Данії, Австрії, Словацької Республіки, а також з корпораціями IBM, CISCO, ORACLE, OMX, JABIL та іншими.

Держінвестицій визначено відповідальним співвиконавцем від української сторони за виконання домовленостей, досягнутих під час переговорів Президента України з офіційними особами Королівства Данії у ході офіційного візиту Президента України 15–16 березня 2007 року. З метою окреслення і визначення спільної заінтересованості Сторін у встановленні комерційно вигідних проектів в Україні Держінвестицій та Фонд Данії для країн Центральної та Східної Європи (далі – ЦСЄ) уклали Угоду про співробітництво від 16 березня 2007 року № 2.

13 червня 2007 року за участю Держінвестицій відкрито представництво Інвестиційного фонду Данії для країн ЦСЄ в Україні. Створено міжвідомчу робочу групу зі сприяння та супроводу датських інвестиційних проектів в аграрному секторі та харчовій промисловості України.

У березні 2007 року між Держінвестицій, Національним депозитарієм України та Віденською біржею, Центральним депозитарієм Австрії та Центральним контрагентом Австрії було укладено Меморандум про порозуміння від 16 березня 2007 року № 3. Як наслідок, з 14 вересня 2007 року на Віденській біржі започатковано розрахунок першого міжнародного фондового індексу України «UTX-Український торговий індекс».

Протягом 2007 року Держінвестицій взяло активну участь у понад 30 міжнародних заходах з метою поширення інформації про інвестиційні можливості України.

5.2. Український центр сприяння іноземному інвестуванню

Формування позитивного інвестиційного іміджу України забезпечується також за допомогою Українського центру сприяння іноземному інвестуванню (далі – УЦСІ), який з травня 2006 року підпорядкований Держінвестицій.

Основним завданням УЦСІ є інформаційна та організаційна підготовка інвестиційних проектів іноземних інвесторів за принципом «єдиного вікна».

Важливим аспектом діяльності УЦСІ є налагодження тісної співпраці з місцевими органами виконавчої влади, знання специфіки окремих регіонів України з метою надання іноземному інвестору найбільш повної інформації щодо економічної ситуації та особливостей інвестування у той чи інший регіон, спрощення роботи з місцевими органами виконавчої влади.

УЦСІ є членом Всесвітньої асоціації агентств сприяння інвестиціям (WAIPA), яка об'єднує аналогічні установи й організації понад 150 держав світу.

УЦСІ уклав сім Меморандумів про співпрацю з іноземними агенціями сприяння залученню іноземних інвестицій країн Європи та Азії, серед яких агенції Чехії, Швейцарії, Австрії, Хорватії, Угорщини, Іспанії та Китаю. Він також налагодив партнерські стосунки з відповідними агенціями 12 країн зазначених регіонів, серед яких Франція, Грузія, Вірменія, Словаччина, Данія та інші. Опрацьовуються контакти з подібними структурами Голландії, Німеччини та Бельгії. УЦСІ також уклав

16 меморандумів про співробітництво та координацію дій у сфері залучення інвестицій з обласними державними адміністраціями Вінницької, Волинської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Хмельницької та Чернігівської областей.

З метою поширення інформації про інвестиційний потенціал України співробітники УЦСП взяли участь у понад 40 міжнародних форумах в Україні та за кордоном, у тому числі у засіданнях восьми міжурядових двосторонніх комісій з питань економічного співробітництва.

УЦСП розробив проект стратегії зі сприяння залученню прямих іноземних інвестицій на період до 2010 року.

На постійній основі надавалися інформаційні послуги іноземним інвесторам щодо умов інвестиційної діяльності в Україні. Наразі УЦСП опрацьовує понад 60 інвестиційних проектів, загальний обсяг потенційних іноземних інвестицій за якими перевищує 1,5 млрд. дол. США.

6. Завдання, виконання яких триватиме у 2008 році

Переведення економіки України на інноваційну модель розвитку потребує здійснення комплексу заходів, спрямованих на приведення системи державного управління у відповідність до вимог саме такої моделі економічного зростання. У зв'язку з цим основні заходи мають бути націлені на:

- **зосередження в одному державному органі управління інноваційним процесом, у тому числі системою науково-технічної інформації, трансфером технологій, охороною інтелектуальної власності, а також інноваційною діяльністю технологічних парків**, який має скоординувати дії всіх органів виконавчої влади щодо здійснення державної політики у цих сферах, визначення необхідних для цього фінансових, матеріальних, інформаційних та інших ресурсів;
- **удосконалення механізмів координації досліджень галузевої прикладної науки, спрямування державних коштів на перспективні наукові дослідження та інновації** з можливостями самоокупності у короткі строки;
- **формування інфраструктури інноваційного розвитку** з ефективним інституціональним забезпеченням інноваційних процесів шляхом сприяння створенню структур (наукових, технологічних парків), найбільш ефективних з точки зору продукування та впровадження інновацій;
- **створення реального ринку об'єктів права інтелектуальної власності, механізмів трансферу готових до застосування технологій, законодавчого захисту прав інтелектуальної власності**, відсутність яких не дозволяє нині ефективно використовувати в активному господарському інноваційному обігу результати інтелектуальної діяльності і опиратися на них як на ключовий компонент економічного зростання;
- **створення на основі центрів науково-технічної та економічної інформації системи органів інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку економіки, трансферу технологій, широкомасштабного використання існуючих результатів науково-технічних досліджень у виробництві**, що тісно співпрацюватимуть з регіональними центрами інноваційного розвитку;
- **створення механізмів державного стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання**, а також застосування різного роду запобіжних заходів щодо випуску застарілої продукції та використання неефективних ресурсо- й енергоємних та екологічно небезпечних технологій;
- **удосконалення правової бази для розвитку інноваційних процесів**, створення реально діючих механізмів, котрі забезпечать суворе дотримання законодавства, усунення неузгодженості законів України, приведення у відповідність до законів підзаконних актів органів державної влади;
- **поширення міжнародного інноваційного співробітництва**, стимулювання участі суб'єктів науково-технічної та інноваційної діяльності у міжнародній кооперації, інтеграції України в науково-технічний та інноваційний простори країн Європи, СНД та інші.

У зв'язку з цим, першочергові дії мають бути направлені на:

- **продовження у 2008 році роботи по всіх напрямках, що були започатковані у звітному році;**

- прийняття Верховною Радою України Концепції розвитку національної інноваційної системи;
- забезпечення прискорення процесу розмежування повноважень між центральними органами виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності;
- забезпечення роботи Національної ради з інноваційного розвитку України;
- підготовку обґрунтування, розробку необхідних нормативно-правових актів для створення за участю держави фінансових, фінансово-кредитних та наукових установ з метою інвестування інноваційних проектів, інноваційних підприємств та суб'єктів інноваційної інфраструктури, розвитку новітніх технологій і проведення правових та економічних досліджень.